

z anyatejet a természet úgy alkotta meg, hogy a csecsemő folyadék- és táplálékszükségletét egyaránt kielégítse. Szoptatáskor először híg, vízszerű tej ürül, amelyet úgynevezett szomjoltó tejnek is neveznek, majd a szoptatás második felében ez sűrűbbé, zsír- és kalóriadúsabbá válik.

A tápszer összetétele is fedezi a kicsik folyadékigényét, kiegészítésre mindkét táplálási mód esetében csak féléves kor, a szilárd táplálékok bevezetése után van szükség.

különböző helyzetekben

Bizonyos körülmények mellett mégis külön figyelmet kell fordítanunk a folyadékpótlásra, már a baba féléves kora előtt is. Ilyen, ha a baba lázas, a láz ugyanis nagy menynyiségű folyadékot von el a szervezettől, és mivel a kicsik só- és vízháztartása rendkívül érzékeny, a magas láz könnyen okozhat kiszáradást.

A kiszáradás jelei:

- a baba sápadt, bágyadt, aluszékony, szemei karikásak, bőre száraz. Csecsemőknél a kiszáradás jellegzetes tünete, ha a kutacs fekvő testhelyzetben besüpped.
- A láz mellett a hasmenéssel, hányással járó betegségek, a nyári hőség, vagy télen a túlfűtött lakásban a meleg hatására is sok folyadékot veszít a kicsi szervezete. Ilyen esetekben a babát az anyatej mellett babavízzel, esetleg forralt, majd lehűtött csapvízzel kínáljuk meg.
- Az ásványvíz magas ásványianyag-tartalma megterheli a pici veséjét, ezért ezt egyéves kor alatt nem javasoljuk. Vásárolhatunk a csecsemő életkorának megfelelő instant teaporokat is, vagy készíthetünk házilag is koffeinmentes gyümölcsteát, de ügyeljünk rá, hogy egyéves kor alatt ne mézzel, inkább szőlő- vagy gyümölcscukorral ízesítsük.

féléves kor után

A hozzátáplálás bevezetését különböző gyümölcsés zöldséglevek kóstoltatásával kezdjük, így ebben az időszakban még nem kell figyelmet fordítanunk folyadékpótlásra. A későbbiekben bevezetett főzelékfélék, pépek és babakekszek mellett már növekedhet a pici folyadékigénye is.

Mennyi folyadékra van szüksége a kicsinek?

0–6 hónap: a tejes táplálásból megfelelő mennyiségű folyadékhoz jut

6-12 hónap: 1 dl

1 éves: 6 dl 2-3 éves: 7 dl

Óvodás kor: 11

A tej élet, erő, egészség - de mindenkinek?

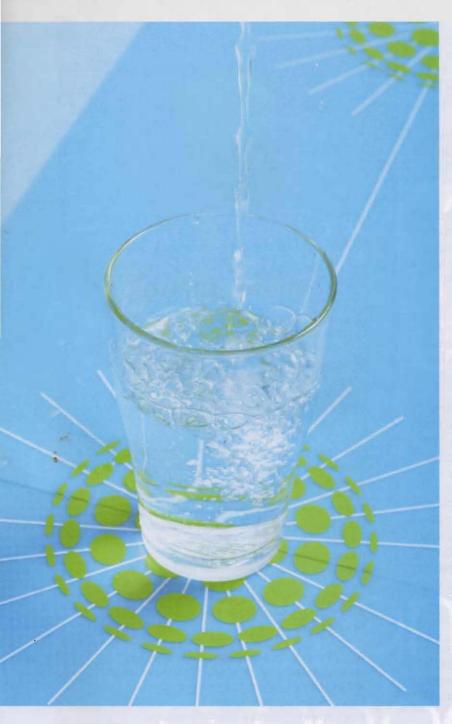
Reggel van. Anyu a konyhában vizet forral, reggelit készít, Apu összetereli az asztalhoz a gyerekeket.

Eszter, aki már 5 éves, odaszalad Anyuhoz: "Ugye csinálsz nekem egy nagy bögre kakaót?" Peti, aki még csak másfél éves, a bögre felé nyúl, hogy megkóstolja: "Peti is!" De Anyu neki egy picit mást készít...

Anyu ugyanis tudja, hogy a natúr tehéntej, (vagy akár a kecsketej) összetétele sok szempontból nem megfelelő az 1-3 éves kisgyermekek kiegyensúlyozott fejlődéséhez. Több nagyon fontos összetevő nem megfelelő arányban van jelen benne. Ilyen például a fehérje, vagy egyes ásványi anyagok, melyekből a natúr tehéntej rendszeres fogyasztásával túlzott mennyiséget vennének magukhoz a gyerekek. A túlzott mennyiség megterheli a még éretlen veséjüket, gyomrukat, ráadásul nem tudnak a tápanyagok megfelelően hasznosulni.

Anyu viszont azt is tudja, hogy Petinek napi fél liter folyékony, tejalapú táplálékra még szüksége van ahhoz, hogy nagyra nőjön. Ezért inkább olyan, kifejezetten kisgyermekek számára készített tejalapú italt választ, amely I éves kor felett adható. Ezeknek az italoknak a rendszeres fogyasztása nem vezet túlzott fehérje-, ásványi anyag és telített zsírsav-bevitelhez, épp ellenkezőleg: kifejezetten az I-3 éves kisgyerekek speciális életkori szükségleteinek megfelelően lettek kialakítva. Emellett benne van minden jó (például a kalcium), ami miatt a tej az egyik legfontosabb italunk.

Ezért Anyu egy nagy bögre gyerekitalt készít Petinek, majd leül a reggeliző asztalhoz, a többiek mellé.

A felsorolt mennyiségekben természetesen lehetnek egyéni különbségek. Vannak gyerekek, akik kifejezetten szeretnek inni, többször is kérnek a nap folyamán, míg másokat lefoglalnak az egyéb tennivalók, és nekünk, szülőknek kell figyelnünk arra, hogy elegendő folyadékot fogyasszanak.

az első szülinap után

ásványvizek

Az ásványvizek közül válasszuk a szénsavmentes változatot. A szénsavas vízben oldott gázok a gyomorban felszabadulva feszítő érzést, refluxot

provokálhatnak, haspuffadást okozhatnak. A feszülő has kellemetlen érzetet kelt a gyermekben. Különböző ásványvizekben minden ionnak másmás a koncentrációja, ezért érdemes váltogatni a márkákat.

gyümölcslevek

Az üdítők közül leginkább a tartósító- és színezékanyagot nem tartalmazó természetes gyümölcslevek az egészségesek. Igaz, a friss gyűmölcsöt nem pótolja teljes mértékben, de részlegesen vitaminforrásként szolgálhat.

mesterséges üdítőitalok

Bármennyire népszerűek is, különösen a kólafélék – egészségtelenek és nem gyermekeknek valók. Koffeintartalmuk izgatóan hat, és ha a gyermek bizonyos mennyiségnél többet iszik, nyugtalan lesz, nem tud elaludni. Foszforsav-tartalma erős marószer, és tönkreteszi a fogakat. Ezt igazolja egy korábbi kísérlet, amikor is egy pohár kólába tettek egy gyermektejfogat, és az néhány napon belül teljesen feloldódott.

Ezenkívül édessége miatt fogszuvasodást is okoz, hizlal. A benne lévő illatanyag, a perubalzsam pedig allergiás reakciót válthat ki. Ilyenkor az erre érzékenyeken kipirulás, csalánkiütések jelennek meg. Nemcsak a kólától, hanem más színezékanyagokat tartalmazó üdítőtől is hasonló tünetek észlelhetők.

A kicsinek szánt teák megválasztásánál ügyeljünk arra, hogy ne gyümölcsaromával illatosított fekete teát válasszunk. Ezekben a termékekben nemcsak koffein van, de a gyümölcsaromák (színezék- és illatanyagok) miatt ritkán allergiás tüneteket kiváltó hatásuk is lehet. A teák közül a valódi gyümölcstea ajánlható a leginkább. Ezt akár ízesíteni sem kell, hiszen a benne lévő gyümölcsök kellemes aromát adnak.

mikor igyon a gyermek?

A kicsinek ne étkezés előtt adjunk inni. A legjobb, ha étkezés után vagy két étkezés között oltja a szomját. Játék közben a gyerekek gyakran elfeledkeznek az ivásról, ilyenkor kínáljuk őket gyakrabban. Sportolás, séta idején is mindig iktassunk be ivószüneteket.

> Szakértő: dr. Hidvégi Edit gyermekgyógyász www.allergiakozpont.hu